

**«М.ӨТЕМІСОВ атындағы БАТЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ»
коммерциялық емес акционерлік қоғамы**

Бекітемін
М.Өтемісов атындағы БҚУ
Басқарма төрағасы-ректордың м.а.
Серғалиев Н.Х. Серғалиев
28 . 08 . 2020 ж.

**БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН МОНИТОРИНГТЕУ
ЖӨНІНДЕГІ ЕРЕЖЕ**

Орал қ., 2020 ж.

МАЗМҰНЫ

1. Қолданылу саласы
2. Негізгі терминдер және олардың анықтамалары
3. Қысқартулар мен белгілер
4. Жалпы ережелер
5. Сілтемелер

1. Қолданылу саласы

Осы ереже білім беру бағдарламаларын мониторингтеу әдістемесіне бірінші тәсілді қамтамасыз етуге, университеттің білім беру бағдарламаларын бағалау рәсімдерін айқындауға арналған.

2. Негізгі терминдер және олардың анықтамалары

Трансферттің (аударудың) және кредиттерді жинақтаудың Еуропалық жүйесі (ECTS) - білім беру траекториясын, оқу орнын және оқу елін ауыстыру кезінде білім алушылардың игерген оқу пәндерін (кредиттермен және бағалармен) салыстыру және қайта есептеу жүзеге асырылатын білім беру бағдарламаларының (пәндер, курстар, модульдер) компоненттеріне сынақ бірліктерін (кредиттерін) беру тәсілі;

Жеке оқу жоспары - типтік оқу жоспары мен элективті пәндер каталогы негізінде эдвайзердің көмегімен білім алушылардың әр оқу жылына өздігінен қалыптастырылатын оқу жоспары;

Элективті пәндер каталогы - оқу мақсаты, қысқаша мазмұны (негізгі бөлімдері) және күтілетін оқу нәтижелері (студенттер алатын білім, білік, дағды және құзыреттілік) көрсетілген қысқаша сипаттамасы бар, таңдау компоненті бойынша барлық пәндердің жүйеленген аннотацияланған тізбесі. Элективті пәндер каталогында әрбір оқу пәнінің пререквизиттері мен постреквизиттері көрсетіледі; кредит-білім алушының/оқытушының оқу жұмысы көлемінің біріздендірілген өлшем бірлігі;

Кредиттік оқыту технологиясы - білім алушы мен оқытушының оқу жұмысы көлемінің біріздендірілген өлшем бірлігі ретінде кредитті пайдалана отырып, білім алушының пәндерді оқу дәйектілігін таңдауы және өз бетінше жоспарлауы негізінде оқыту;

Құзыреттілік - кәсіби және жеке тұлғалық даму үшін еңбек және оқу жағдайларында дәлелденген қабілеттерді, білімді, жеке, әлеуметтік, әдістемелік қабілеттерді пайдалану; модуль – білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері тұрғысынан аяқталған, білім алушылар нақты тұжырымдайтын білімі, іскерлігі, дағдылары мен құзыреттілігі бар, бағалаудың барабар критерийлері бар құрылымдық элементі.

Бітірушінің құзыреттілік моделі – жалпы мәдени және кәсіби құзыреттердің тізімін және олардың құрылымын сипаттауды қамтитын жоспарланған білім беру мақсаттары мен БББ дамыту нәтижелерінің жиынтығы.

Модульдік білім беру бағдарламасы - білім алушылардың белгілі бір академиялық дәреже және/немесе біліктілік алу үшін қажетті негізгі құзыреттерді меңгеруіне бағытталған оқу модульдерінің жиынтығын қамтитын оқыту бағдарламасы; пәндер тізбесі, оқу, ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу жұмысы), кәсіптік практикалар, қорытынды мемлекеттік аттестаттау және бақылау нысандары арқылы көрсетілетін білім алушыларды даярлау мазмұнының жалпы сипаттамасын көрсетеді;

Модульдік оқыту - білім беру бағдарламасын, оқу жоспарын және оқу пәндерін модульдік құру негізінде оқу процесін ұйымдастыру тәсілі;

Оқыту нәтижелері (ОН) – ресми және бейресми оқыту процесінде алынған және біліктілікті алу кезінде расталған және танылған құзыреттер. Олар білім, дағды және құзыреттілік ретінде анықталады;

Элективті пәндер – белгіленген кредиттер шеңберінде таңдау бойынша компонентке кіретін және білім беру ұйымдары енгізетін, білім алушының жеке дайындығын көрсететін, әлеуметтік-экономикалық даму ерекшелігін және нақты өңірдің қажеттілігін, жоғары оқу орнының қалыптасқан ғылыми мектептерін ескеретін оқу пәндері.

3. Қысқартулар мен белгілер

ECTS – сынақ бірліктерінің жинақтау жүйесі

БП – базалық пәндер

МЖМББС – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты

ЭПК – элективті пәндер каталогы

ЖБП – жалпы білім беру пәндері

БББ – білім беру бағдарламасы

БП – бейіндеуші пәндер

ОН – оқыту нәтижелері

4. Жалпы ережелер

М.Өтемісов атындағы БҚУ-нің білім беру бағдарламалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нормативтік құжаттары және университеттің ішкі ережелері негізінде әзірленеді.

БББ мазмұны мен құрылымы жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес келеді және даярлаудың барлық бағыттары мен деңгейлері үшін пәндердің оқу жұмыс жоспарлары мен оқу жұмыс бағдарламалары (силлабустар) арқылы жүзеге асырылады.

Университетте оқу нәтижелерінің тиімділігін арттыру мақсатында білім беру бағдарламаларын мониторингілеу мен бағалауға кешенді тәсіл қолданылады.

Білім алушыларды даярлау сапасы білім беру бағдарламаларын бағалау, мониторинг және сараптама жүргізу жолымен айқындалады.

Білім беру бағдарламаларының мониторингі еңбек нарығында БББ-ның талап етілу дәрежесі туралы ақпарат алу, білім беру қызметтері саласындағы талаптарды орындау; білім беру бағдарламаларын жобалау және іске асыру кезінде талаптарды өзектендіру мақсатында жүзеге асырылады.

Білім беру бағдарламасының мониторингі мыналарды қамтиды:

✓ факультеттердің академиялық комитеттерінің отырысында білім беру бағдарламаларын талдау;

- ✓ білім беру бағдарламасын сараптамалық бағалау мен рецензиялау;
- ✓ жұмыс берушілердің, түлектердің және басқа да мүдделі тараптардың ұсыныстары мен ескертулерін ескере отырып, білім беру бағдарламасын жаңарту;
- ✓ жаңарту, бекіту бойынша ұсыныстар;
- ✓ жаңартылған білім беру бағдарламасын Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығының тізіліміне енгізу.

Модульдік білім беру бағдарламасының негізіне түлектің құзыреттілік моделі жатады, оны өзектендіру еңбек нарығы мен қоғамның сұраныстарына, жұмыс берушілердің, білім алушылар мен түлектердің тілектеріне сәйкес жүзеге асырылады.

Университетте базалық, бейінді, элективті модульдер мен пәндерді қайта қарау және толықтыру жүйелі түрде жүзеге асырылады.

Білім беру бағдарламаларының сапасы оқу жұмыс жоспарларын, элективті пәндер каталогтарын, білім алушылардың жеке оқу жоспарларын, білім беру бағдарламаларын әзірлеу мен іске асыруды регламенттейтін нормативтік құжаттарды, білім алушыларды, түлектерді және жұмыс берушілермен жүргізілген сауалнамаларды талдау негізінде бағаланады.

Білім беру бағдарламалары білім алушылар мен жұмыс берушілердің қатысуымен кафедра, академиялық комитет отырысында жүзеге асыру сапасына мониторинг жүргізу рәсімінен өтеді.

Бағалау нысандары:

- ✓ университетке түсу үшін талапкерлерге жасалған шарттар;
- ✓ білім алушыларға көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасы;
- ✓ білім беру бағдарламасын іске асыру шарттары және материалдық-техникалық қамтамасыз ету;
- ✓ профессор-оқытушылар құрамының сапалық құрамы;
- ✓ түлектерді даярлау сапасы.

Білім беру бағдарламаларын бақылау түрлері:

- ✓ білім алушыларға, ПОҚ-на, жұмыс берушілерге және басқа да стейкхолдерлерге сауалнама жүргізу;
- ✓ түлектердің жұмысқа орналасуын талдау;
- ✓ түлектер және жұмыс берушілермен кері байланыс;
- ✓ білім беру бағдарламаларын сыртқы бағалау рәсімдерінің негіздері

Білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру тиімділігінің критерийлері: жұмыс берушілердің білім алушылардың практикадан өту қорытындылары бойынша пікірлер беруі, практика базаларын кеңейту бойынша шарттар жасасу, түлектердің жұмысқа орналасу пайызы, олардың мансаптық өсуі мен дамуы.

Білім алушылардың даярлық деңгейіне жұмыс берушілердің қанағаттануын бағалау әлеуметтік сауалнама, сауалнама жүргізу кезінде, білім алушылардың өндірістік практикадан өту қорытындылары бойынша пікірлер негізінде жүзеге асырылады.

Білім алушылардың практикадан өту базасымен қанағаттанушылығын бағалау практика барысында, бастапқы және қорытынды конференцияларда, өндірістік практика бойынша есептерде жүргізіледі.

Мониторинг қорытындысы бойынша білім беру бағдарламаларын одан әрі дамыту, оларды өзектендіру, білім алушылар контингентін қалыптастыру, кәсіптік бағдарлау жұмысын жүргізу туралы шешімдер қабылданады.

Білім алушылардың білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттану нәтижелері және профессорлық-оқытушылық құрамның жұмыс жағдайларына қанағаттану дәрежесі сыртқы ұйымдардың зерттеу нәтижелері негізінде ЖОО сайтында жарияланады.

Білім беру бағдарламалары сапаны сыртқы бағалау рәсімдеріне-аккредиттеу агенттіктерінде, ұлттық рейтингтерде мамандандырылған аккредиттеуге қатысады.

Жыл сайын білім беру бағдарламалары Болон процесі және академиялық ұтқырлық орталығының білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу кезінде республикалық деңгейде сараптамалық бағалауға қатысады.

Білім беру бағдарламаларын ішкі және сыртқы мониторингтеу мен бағалау қорытындылары барлық мүдделі тараптардың: оқытушылардың, білім алушылардың, жұмыс берушілердің, серіктес жоғары оқу орындарының және т. б. назарына жеткізіледі.

5. Сілтемелер

Осы Әдістемелік нұсқаулық төмендегідей нормативтік құжаттар негізінде әзірленген:

1. 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы (28.12.2017 ж. өзгерістермен және толықтырулармен).

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен бекітілген, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (05.05.2020 ж. №182 өзгерістермен және толықтырулармен)

3. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (18.05.2020 ж. №207 өзгерістермен және толықтырулармен)

4. ҚР Білім және ғылым Министрінің 20.04.2011 ж. №152 бұйрығымен бекітілген Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру ережелері, 2018 жылғы 12 қазандағы № 563 бұйрығы өзгерістер мен толықтыруларымен.